

AVESKON

Önder DEMİRCAN
AVESKON

Basınçlı Kaplarda Servis Uygunluk Çalışmaları

Basınçlı kaplarda servis uygunluk nedir?

Basınçlı kapların ne kadar tehlikeli ve özen gösterilmesi gereken ekipmanlar olduğunu sanırım anlatmaya ya da detaylandırmaya gerek yok. İnternette kısa bir araştırma ile birçok basınçlı kap patlama videosuna ulaşabilirsiniz. Şimdi hayal gücümüzü çalıştırıp, en kötü senaryoyu kısaca kaleme alalım.

Tesisinizde ya da işyerinizde çalışmakta olan bir basınçlı kap düşünün ve bu basınçlı kabın herhangi bir nedenle büyük bir gürültü ve şiddetle patladığını, çevreye ve tesisinize verdiği zararları hayal edin. Artık patlama sonrası görüntüyü ve durumu sizin hayal gücünüze bırakıyorum! Şimdi filmi geri saralım ve patlama öncesine gidelim. Acaba patlamaya

ne neden oldu? Aşırı korozyon mu, malzemede ya da kaynaklarda aşırı stres sonrası oluşan çatlaklar mı?, ekipmanın dizayn basıncından daha yüksek bir değerde işletilmesi mi?, emniyet vanalarının açılmaması mı?

Benzer birçok soru türetilabilir, ben sadece en genel soruları yazmaya çalıştım.

Aslında olay yaşandıktan, verilen maddi ya da manevi kayıplardan sonra tüm bu soruların hiçbir önemi yok bana sorarsanız.

Önemli olan bu tarz olayların yaşanmaması için gerekli takiplerin yapılması ve önlemlerin alınması. İşte bu noktada, servis uygunluk hizmetleri önem kazanmaktadır.

Özetle, basınçlı kabınızın işletme koşullarında mevcut durumu analiz edilerek servise / operasyona uygunluğu kontrol edilmektedir. Servis uygunluk çalışmaları alışıl gelmiş basit periyodik kontroller dışında, özel bir takım testler, mühendislik hesapları ve bazı özel analizler gerektiren bir çalışmadır. Dolayısı ile konunun uzmanları tarafından yapılması gerekmektedir.

Servis uygunluk çalışmaları sonrası incelenen ekipman hakkında şu tarz sonuçlar ortaya çıkabilir;

1. Ekipman mevcut işletme şartlarında uygun bir şekilde çalışabilir.
  2. Operasyon / işletme koşulları, ekipmanın mevcut durumu dikkate alınarak yeniden düzenlenebilir.
  3. Ekipmanda ya da aksesuarlarında tamir, bakım ya da revizyon işlemleri yapılabilir.
  4. Ekipman hurdaya ayrılabilir.
- Tüm bu sonuçlara nasıl varıldığı ise, yukarıda tanımlanan özel testler, mühendislik hesapları ve özel analizler ile desteklenerek raporlanmaktadır.

Servis uygunluk çalışmaları kimlere nasıl yarar sağlar?

Tesisinizde ya da sisteminizde, hakkında fazla bilgi sahibi olmadığınız, soru işaretlerinin çok olduğu bir basınçlı kap düşünün. Uzun yıllardır çalışıyor, tank hakkında teknik doküman yok ya da var ancak, içerisinde net açıklayıcı bilgiler yok. (Örn: Dizayn şartlarında olması gereken min. et kalınlıkları, basıncın değişkenlik gösterdiği bir ekipman ise yorulma hesapları, vb) Tesisinizde bahsi geçen bir basınçlı kap çalıştırıyorsanız, çevre ve tesis güvenliği açısından servis uygunluk analizlerini yaptırıp, ekipmanınız hakkında detaylı bilgi sahibi olmanızda yarar var.

Son olarak servis uygunluk analiz sonuçlarının güvenilirliği, firmanın marka değerinden çok analizleri yapan ekibin bilgi ve tecrübesine bağlıdır. Soru ve görüşleriniz için; onder.

demircan@aveskon.com

